

دانشکده علوم حدیث

پایان نامه

کارشناسی ارشد

رشته علوم حدیث

گرایش کلام و عقاید اسلامی

عنوان پایان نامه

روش‌شناسی تعلیم توحید در قرآن

استاد راهنما

حجت الاسلام دکتر محمدتقی فعالی

استاد مشاور

حجت الاسلام دکتر محمدعلی مهدوی‌راد

دانشجو

لیلا خدام

اسفندماه ۱۳۸۷

چکیده

توحید و آموزش آن از جمله اهداف بلند قرآنی است که با شیوه‌هایی کارآمد حقیقت توحید را به اعماق جان انسان‌ها برده است، تأمل و نگرستن در آن شیوه‌ها برای مؤمنان جهت بهره‌گیری از آیات الهی سودمند تواند بود، این پژوهش با هدف یادشده، به مباحث ذیل پرداخته است:

نخست با بررسی روش‌های تعلیمی، آنها را به دو دسته عام و خاص تقسیم کرده و سپس از بین آنها، روش‌هایی که در تعلیم توحید در قرآن استفاده شده است در فصل اول؛ و مابقی آنها در فصل پایانی، یعنی ضمائم عنوان شده است. در ادامه روند تحقیق، در فصل دوم، جهت آشنایی ذهن مخاطب و کاربردی کردن روش‌های استخراج شده، آیاتی به عنوان شاهد مثال بیان شده است. در فصل پایانی که اختصاص به ضمائم تحقیق دارد: ابتدا برخی از اصول تعلیم و تربیت مورد بررسی قرار گرفته و سپس دیگر روش‌های تعلیمی بیان و سرانجام جدول آیات توحیدی، به همراه روش تعلیم آن آیات، عنوان گردیده است.

این پژوهش با در نظر گرفتن مسائل فوق و از سوی دیگر به جهت فقدان الگویی برای تعلیم آموزه‌های اعتقادی برگرفته از قرآن، درصدد بررسی روش تعلیم توحید در قرآن برآمده است تا با مطالعه و بررسی قرآن، روش‌هایی که برای تعلیم توحید به کار گرفته شده است بیان نماید. البته پژوهش فعلی، جهت ارائه الگویی جامع برای تعلیم عقاید کفایت لازم را نمی‌نماید و برای این منظور ضروری است تا بررسی روش تعلیم در قرآن درمورد دیگر آموزه‌های اعتقادی و مخصوصاً معاد نیز انجام پذیرد.

کلید واژه: قرآن، توحید، تعلیم، روش.

فهرست مطالب

۱.....	کلیات
۲.....	مقدمه
۴.....	تعریف مسئله
۵.....	پیشینه علمی
۶.....	مسائل تحقیق
۶.....	فرضیات تحقیق
۷.....	ضرورت تحقیق
۸.....	اهداف تحقیق
۹.....	فصل اول: بررسی روش‌های تعلیمی
۱۱.....	۱-۱) بررسی روش‌های عام تعلیمی
۱۱.....	۱-۱-۱) معناشناسی
۱۱.....	معنای روش
۱۳.....	معنای روش‌شناسی
۱۳.....	معنای لغوی روش‌شناسی
۱۶.....	معنای اصطلاحی روش‌شناسی
۱۶.....	تعریف اصطلاحی متد و یا روش
۱۶.....	تعریف اصطلاحی روش‌شناسی و یا متدولوژی
۱۷.....	سیر تاریخی روش‌شناسی
۲۰.....	۱-۱-۲) تقسیم‌بندی روش‌های تعلیمی
۱	

۴۶	شرایط موعظه و نصیحت
۴۷	موعظه در قرآن
۴۸	۶. روش یادآوری نعمت‌ها و رحمت‌های الهی
۵۱	۷. روش عبرت‌آموزی
۵۱	معنا و مفهوم عبرت و اعتبار
۵۳	نقش عبرت در تربیت
۵۵	راه‌های کسب عبرت
۵۶	۸. روش قصه‌گویی
۵۹	۹. روش تمثیل
۶۲	۱۰. روش تکرار
۶۳	۱۱. روش مشاهده‌ای
۶۵	۱۲. روش مقایسه‌ای
۶۶	۱۳. روش تشویق و تنبیه
۶۷	معنا و مفهوم تشویق و تنبیه
۷۰	محاسن تشویق
۷۱	معایب تشویق بی‌جا و بیش از حد
۷۱	نکاتی که در تشویق باید رعایت گردد
۷۳	نکاتی که در تنبیه باید رعایت گردد
۷۴	نتیجه‌گیری
۷۴	۱-۲) بررسی روش‌های خاص تعلیمی
۷۵	روش عقلانی

۷۹	نتیجه‌گیری
۸۰	فصل دوم: بررسی روش‌های تعلیمی در آیات توحیدی
۸۲	۱-۲) روش الگویی
۸۲	۱-۱-۲) آیه ۴۹ سوره مبارکه مریم
۸۲	اعراب
۸۲	بیان تفسیر آیه
۸۵	روش تعلیم توحید در آیه
۸۵	۲-۲) روش پرسش و پاسخ
۸۶	۱-۲-۲) آیه ۳۱ سوره مبارکه یونس
۸۶	شرح لغات مشکل
۸۷	نکات اعرابی و بلاغی
۸۸	بیان تفسیر آیه
۹۴	روش تعلیم توحید در آیه
۹۵	۲-۲-۲) آیه ۳۴ سوره مبارکه یونس
۹۶	شرح لغات مشکل
۹۶	نکات اعرابی و بلاغی
۹۶	بیان تفسیر آیه
۱۰۲	روش تعلیم توحید در آیه
۱۰۳	۳-۲-۲) آیه ۳۵ سوره مبارکه یونس
۱۰۴	نکات اعرابی و بلاغی
۱۰۴	بیان تفسیر آیه

- ۱۱۳..... بیان یک نکته
- ۱۱۴..... روش تعلیم توحید در آیه.....
- ۱۱۵..... (۳-۲) روش فرصت سؤال.....
- ۱۱۵..... (۱-۳-۲) آیه ۵۱ سوره مبارکه اسراء.....
- ۱۱۵..... بیان تفسیر آیه.....
- ۱۱۸..... روش تعلیم توحید در آیه.....
- ۱۱۹..... (۴-۲) روش تذکر و روش یادآوری نعمتها و رحمت‌های الهی و روش تکرار.....
- ۱۱۹..... (۱-۴-۲) آیه ۶۰ سوره مبارکه نمل.....
- ۱۲۰..... شرح لغات مشکل.....
- ۱۲۰..... نکات اعرابی و بلاغی.....
- ۱۲۲..... بیان تفسیر آیه.....
- ۱۲۶..... روش تعلیم توحید در آیه.....
- ۱۲۸..... (۲-۴-۲) آیه ۶۱ سوره مبارکه نمل.....
- ۱۲۸..... شرح لغات مشکل.....
- ۱۲۸..... نکات اعرابی و بلاغی.....
- ۱۲۹..... بیان تفسیر آیه.....
- ۱۳۲..... روش تعلیم توحید در آیه.....
- ۱۳۳..... (۳-۴-۲) آیه ۶۳ سوره مبارکه نمل.....
- ۱۳۳..... نکات اعرابی و بلاغی.....
- ۱۳۴..... بیان تفسیر آیه.....
- ۱۳۶..... روش تعلیم توحید در آیه.....

۱۶۴ روش تعلیم توحید در آیه.....
۱۶۶ ۲- ۸- ۲) آیه ۳۹ سوره مبارکه یوسف.....
۱۶۶ شرح لغات مشکل.....
۱۷۰ بیان تفسیر آیه.....
۱۷۴ روش تعلیم توحید در آیه.....
۱۷۵ ۲- ۸- ۳) آیه ۵۹ سوره مبارکه نمل.....
۱۷۵ شرح لغات مشکل.....
۱۷۶ نکات اعرابی و بلاغی.....
۱۷۶ بیان تفسیر آیه.....
۱۷۷ روش تعلیم توحید در آیه.....
۱۷۸ ۲- ۹) روش تشویق و تنبیه.....
۱۷۸ ۲- ۹- ۱) آیه ۲۶ سوره مبارکه ق.....
۱۷۹ اعراب.....
۱۷۹ بیان تفسیر آیه.....
۱۸۱ روش تعلیم توحید در آیه.....
۱۸۱ ۲- ۱۰) روش عقلانی.....
۱۸۱ ۲- ۱۰- ۱) آیه ۲۲ سوره مبارکه انبیاء.....
۱۸۱ اعراب.....
۱۸۲ بیان تفسیر آیه.....
۱۸۹ روش تعلیم توحید در آیه.....
۱۹۰ نتیجه گیری.....

نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۹۲

فصل سوم: ضمایم ۱۹۴

منابع و مأخذ ۴۱۱

صفحه عنوان عربی ۴۱۹

چکیده عربی ۴۲۰

چکیده انگلیسی

صفحه عنوان انگلیسی